

Subsidieaanvraag

Meerjarige

Productiesubsidie

2021-2024

Beeld: 'Verbeelding I' copyright [Ad Gerritsen](#)

Inhoud

Inhoudelijk

Artistiek

Publiek

Inhoudelijk

ECHO

ECHO is punk-poëtisch, absurdistisch, activistisch en eigentijds. De speelstijl is rauw, gekenmerkt door uitputting en het opzoeken van grenzen. De voorstellingen zijn rationeel onbegrijpbaar en op gevoelsniveau duidelijk herkenbaar. De altijd aanwezige humor is zwart, banaal, satirisch en soms subtiel. Aan de basis van alle voorstellingen staat de persoonlijke zoektocht: 'Hoe ons te verhouden tot het ogenschijnlijk maakbare leven'.

Theatergroep ECHO uit Arnhem is opgericht in 2010 door Anna Schoen en Lotte Dunselman. Zij hebben binnen het Nederlandse theaterlandschap een eigen theatervorm ontwikkeld, in wisselende samenwerking met gerenommeerde theatermakers en aanstormend talent.

ECHO beweegt tussen beeldend- en bewegingstheater, performance en nieuw Nederlands teksttheater in. Aan de basis van het maakproces staat altijd een op maat geschreven script, dat op de vloer een beeldende en fysieke vertaling krijgt.

ECHO snijdt belangwekkende thema's aan, zoals maatschappelijk conformisme (*Burgerlijke schemering*), de hedendaagse overdaad aan informatie (*Hotel Informatie*), social justice (*De moraalridder*) en de zoektocht naar zingeving (*Club Catharsis*). Binnen dat kader schetst ze een heel eigen universum, dat de toeschouwer een vervreemdend spiegelbeeld voorhoudt.

Missie

ECHO maakt voorstellingen waarin steeds een sociaal systeem onder de loep wordt genomen. Om dat systeem vervolgens met een hoop vervreemding binnenstebuiten te keren en te bevragen. Via theater tonen we een weerspiegeling van de maatschappij, maar dan wel één waarin alles nét even anders is: als een echo met een iets vervormde klank. Want, zoals Socrates zo mooi verwoordde: 'Wijsheid begint met verwondering.'

Visie

We leven in waanzinnige tijden. Aan de ene kant vliegen grote visies over duurzaamheid en het basisinkomen ons om de oren. Gelijkheid voor mensen van kleur, voor vrouwen en voor de LGBTQ-gemeenschap worden eindelijk vanzelfsprekend. Einsteins relativiteitstheorie wordt bevestigd en uitgebreid, rechten voor dieren, bomen en oceanen worden bevochten en de meest wonderlijke robotica en vergevorderde AI worden werkelijkheid.

Tegelijkertijd smelten de ijskappen, stijgt de zeespiegel tot ongebreidelde hoogte en wordt de lucht steeds warmer. We struikelen over dodelijke virussen, overbevolking, vergrijzing, pubers met een burn-out, massaal uitstervende dier- en plantensoorten, vreemdelingenhaat, vervuiling ter land ter zee en in de lucht. Binnen deze context zoeken wij, theatermakend, onze weg. We doen pogingen ons te verhouden tot elkaar, tot ons begrip van tijd en ruimte en tot de dood. We onderzoeken hoe je dat nu eigenlijk doet: leven.

Kernactiviteiten

ECHO onderzoekt, bevestigd, spiegelt en verwondert zich door middel van de volgende kernactiviteiten:

- Theatervoorstellingen
- Contextprogramma's
- Talentontwikkeling

We lichten deze activiteiten hieronder verder toe.

Belangrijke wijzigingen

Sinds 2003, in het derde jaar van de Toneelschool in Arnhem, maken en spelen Anna Schoen en Lotte Dunselman samen voorstellingen. Deze samenwerking is steeds intensiever geworden. Van één voorstelling in de twee jaar, naar twee voorstellingen per jaar. Het artistiek leiderschap werd sinds het bestaan van ECHO in dit duoverband ingevuld. Met ingang van 2020 is hier verandering in gekomen. Lotte Dunselman wil zich meer richten op het acteervak en Anna Schoen wil haar makerschap verder blijven ontwikkelen. Dunselman blijft met ingang van 2020 als speler verbonden aan ECHO. Anna Schoen is artistiek leider.

Hoewel Dunselman en Schoen als tweekoppige artistieke kern functioneerden, hebben ze altijd in een vroeg stadium andere leden van het artistieke team als inspiratoren betrokken bij de conceptontwikkeling. Dit verandert niet.

Het vertrek van Dunselman uit de artistieke kern gaat zorgen voor een meer wetenschappelijke, filosofische en abstracte benadering van de voorstellingsthema's. Dramaturg Alinde Hoeksma krijgt een prominentere rol, zodat een helder voorstellingskader en een goede vertaling van gedachte-experimenten naar de vloer gewaarborgd blijven. Zij kent het werk van ECHO goed en weet welke bril ze op moet zetten om ons werk inzichtelijk te maken. Vanuit haar vakgebied verbreedt ze Anna's perspectief, en geeft de plannen meer diepte. Ze is in staat de grote lijn te bewaken en daarmee de voorstelling op koers te houden.

Het vertrekpunt van de voorstellingen van ECHO blijft het onderzoek naar hoe we ons verhouden tot het ogenschijnlijk maakbare leven.

Artistieke uitgangspunten

In de beginjaren van de twintigste eeuw stonden we aan de vooravond van grote wereldoorlogen. Denkbeelden verschoven en een onheilspellende ongewisheid lag over de toekomst. In die tijd kwam het kubisme op. De kubisten vonden in de maatschappelijke ontwikkelingen en technische vooruitgang een belofte voor beweging; een toekomst waarin alles mogelijk was. Het onbegrensde, dat de mensen tot nu toe had herinnerd aan het onvervulbare van hun verlangens, werd plotseling een aanmoediging. De wereld werd uitgangspunt voor iets nieuws.

Zoals de kubisten in hun tijd de uitdagingen van de snel veranderende maatschappij te lijf gingen, zo doet ECHO dat nu. In het kubisme gaat het om de wonderlijke, opnieuw ontworpen relatie die de dingen met elkaar aangaan en de eigen interpretatie daarvan door de toeschouwer. Een voorstelling van ECHO beoogt datzelfde te doen; een kader te scheppen waarin verschillende perspectieven tegelijk kunnen bestaan.

ECHO pakt de wereld vast en kantelt haar. Daarna pakt ze de bril waarmee wij naar die kanteling kijken en zet ook die ondersteboven. Ze haalt de taal weg van het beeld en de handeling weg van de tekst. Ze stapt achteruit en bekijkt het nieuwe perspectief. Steeds opnieuw verschuift de lens, tot de vervorming en verdraaiing compleet zijn. Vervolgens onderzoekt ECHO hoe we in die verdraaiing onze eigen menselijkheid terug kunnen vinden. Het lokale, het kleinschalige, het behapbare.

ECHO neemt je de komende vier jaar mee in die kanteling. Als een abstracte, wiskundige, ruimte en tijd-uitdagende trip laat ze je voelen hoe ons wereldbeeld in moordend tempo aan het veranderen is. Moedig en angstig tegelijk, modderend, lelijk wadend door de bagger neemt ze je mee in de oefening: 'hoe ons universum helemaal anders voor te stellen'.

De komende vier jaar creëert ECHO zes vriendelijke dystopieën. Vriendelijk omdat ze fictief zijn, omdat er wat te lachen valt en omdat we zelfs in de lelijkste lelijkheid schoonheid vinden.

Ambities

- Het bereiken van een goede balans tussen een experimenteel en toch toegankelijk karakter van de voorstellingen, zonder dat dit invloed heeft op de artistieke kwaliteit.
- Een grotere verscheidenheid en diversiteit aan perspectieven op de voorstellingsthema's over het voetlicht brengen.
- Ons publiek intensiever betrekken bij de activiteiten van ECHO.
- Een nieuw (jonger en diverser) publiek bereiken en aan ons binden en ons vaste publiek behouden.
- Onze zichtbaarheid en publieksopbouw vergroten: lokaal, regionaal en landelijk.
- Met de gekozen voorstellingsthema's ook publiek bereiken buiten het theater.

Voorstellingen

2021-2022

2023-2024

Beeld: scenefoto [EINDLAND](#) copyright Judith Zwikker

Regie: Ko van den Bosch
Muziek: Eef van Breen
Tekst: Koen Frijns
Spel: Anna Schoen
Scenografie en Licht: Sascha van Riel
Kostuum: Jessica Helbach

ECHO | voorjaar 2021

Moet je de dood omarmen om ten volle te kunnen leven?

In een eerste poging de wereld opzettelijk te kantelen beginnen we bij het einde: de dood.

Anna Schoen: "Als ik deze voorstelling ga spelen, ben ik 41,5. Dezelfde leeftijd die mijn moeder had toen ze te horen kreeg dat ze kanker had. Dat dat haar doodvonnis zou zijn, wist ze toen nog niet. Toen ik 11 was overleed ze. Daarna was niets meer zoals het daarvoor was. Nu ik zelf moeder ben en het moment in zicht komt dat ik ouder zal zijn dan mijn eigen moeder ooit geworden is, vond ik het tijd voor een ode aan haar. Aan het moederschap. Een ode aan het leven. En daarmee een ultieme afrekening met de dood".

Dood en geboorte

De dood loopt continu als een lugubere motivatiecoach aan onze zijde mee. Hij fluistert in ons oor wat zou kunnen zijn, wat zeker nog moet en wat allemaal nog niet is gedaan. Dat niets eeuwig is en de tijd schaars. Voor het respectabele moderne individu, aan wie de twijfelachtige eer ten deel gevallen is vrij te móeten zijn, spoort de dood aan tot springen... in het diepe. Hij daagt je uit alles uit je aardse tijd te halen. Dat maakt onrustig en krampachtig, maakt het moeilijk gewoon te zijn, te berusten in het moment, je relatie, je baan.

In de westerse wereld is onze houding ten opzichte van de dood ambivalent. Enerzijds zoeken we de dood voortdurend op, in kunst, theater, film en literatuur, in de hoop greep op hem te krijgen. Anderzijds proberen we de realiteit van de dood in ons leven te ontlopen.

Anna Schoen: Sinds ik mijn eigen leven als onderdeel van een reeks levens zie, waarin telkens weer een nieuw begin wordt gemaakt, is dat afgebakende stukje tussen mijn geboorte en mijn dood veel minder belangrijk en heb ik dat streven ook minder. De dood verbleekt bij de energie van het nieuwe begin.

Dood, geboorte en ouderschap zijn universele thema's. Iedereen wordt geboren, iedereen heeft ouders en iedereen gaat dood. Tegelijkertijd is de rol die deze gebeurtenissen spelen in het leven van een mens afhankelijk van factoren als tijd, plaats, milieu, cultuur en gezondheid. In de voorstelling ECHO verbeelden we op theatrale en muzikale wijze verschillende perspectieven naast elkaar. Deze zijn samengevoegd in het perspectief van één mens; het personage Anna, dat op een vuilstortplaats staat te wachten op een smerige engel. De tekst is geïnspireerd op gesprekken tussen Anna en haar vader, geplaatst in een meedogenloos continuüm.

Een voorstelling waarin het zoeken naar een parkietenpootje in een fijn-restafval-container meer over moederschap zegt, dan alcoholvrije wijn drinken op je eigen babyshower.

Vorm, muziek

De muziek is het fundament van de voorstelling. Ze representeert de wereld om het personage heen; de omstandigheden waar ze geen invloed op heeft, zoals de dood van haar moeder. Het personage probeert zich, zoals wij allemaal, door het leven heen te manoeuvreren. Soms laat ze zich erdoor meevoeren, soms gaat ze er dwars tegenin. Maar de muziek, de tijd, de wereld blijven doordraaien en volgen hun eigen logica en causaliteit.

De dramaturgie van de muziek is leidend voor die van de tekst. In de opera is dit een gebruikelijke gang van zaken, wij willen uitzoeken wat deze manier van werken oplevert voor een theatrale sol. Wat gebeurt er als de muziek niet reageert op wat er op de vloer gebeurt, maar de firestarter is?

In ECHO combineren we twee oude bekenden van ECHO (Eef van Breen en Ko van den Bosch) met jong talent Koen Frijns. Samen gaan we het experiment aan om te werken op deze onorthodoxe manier. Van den Bosch is bekend met het werk van Frijns en meester in het op grootse manier samenvoegen van verschillende disciplines. Een kubist pur sang, met oog voor esthetiek, een goed gevoel voor humor en veel ervaring.

Beeld: scenefoto [BOTTEN](#) copyright Sanne Peper

Regie: Roeland Hofman
Tekst: Erik Bindervoet
Spel: Ellen Goemans, Lotte Dunselman,
Anna Schoen en een stagiair van de
dansacademie
Scenografie/licht: Sascha van Riel
Kostuum: Jessica Helbach
Muziek: Roosmarijn Tuenter
Muzikale coach/compositie: Gerjan Pik-
sen

Twee geliefden op zoek naar een droomhuis | voorjaar 2022

Hoeveel ruimte neem ik voor mezelf, mijn toekomstdromen, mijn identiteit? Hoeveel ruimte laat ik voor de ander?

Waar huizen staan, moet ook besloten worden welke mensen ze kunnen bewonen. In een migrerende wereld zijn twee vrouwen op zoek naar een droomhuis. In de Grote Kantelende Wereldtour deel 2 plaatsen we deze vrouwen in een tussengebied. Hun verleden hebben ze afgesloten en ze zijn op weg naar een toekomst die alleen nog in hun hoofd bestaat. Hun zoektocht is bij voorbaat kansloos, want of je nu geliefden bent of niet, iedereen heeft een andere visie op wat een droomhuis is. En wat als dat niet-bestaande droomhuis dan ook nog eens bezet blijkt?

Twee geliefden op zoek naar een droomhuis is, na *Botten* en *Hotel Informatie* het derde en laatste deel van een serie voorstellingen die we met Erik Bindervoet maken over hoe de mens zich verhoudt tot taal. In beide stukken pratten de personages erg veel en haast ondanks zichzelf. In *Botten* stond wat de personages zeiden mijlenver af van wat ze daadwerkelijk bedoelden. In *Hotel Informatie* voelde iedereen een extreme noodzaak om constant informatie te delen. De taal werd van een barrière, een gevangenis.

Voor de personages in dit laatste deel, betekent taal macht. Zij weten hoe ze taal moeten gebruiken, kunnen schaken met taal, hebben aan een half woord genoeg, gebruiken taal om hun territorium af te bakenen. Ze zijn zich echter niet bewust van de kracht van hun woorden. Ze zien niet wat de impact is van een zin als 'Ik wil een

droomhuis' in de migrerende wereld waarin zij leven.

Vorm

In *Botten* lieten we ons inspireren door het NO-theater. Het onderzoek naar deze klassieke Japanse theatervorm willen we voortzetten en intensiveren. We onderzoeken hoe we het poëtische en emotioneel geladen taalgebruik, de gestileerde bewegingen, het nihilistische decor, het gebruik van symboliek, dans, zang, muziek, maskers, verhalen uit de (traditionele) literatuur en de inzet van bovennatuurlijke wezens, kunnen vertalen naar een Nederlandse context.

We gaan op zoek naar op welke manier de stilistische codes van NO ons dwingen tot vernieuwende en scherpe theatrale keuzes. Hoe ze ons een spiegel voor kunnen houden over onze identiteit, cultuur en vaste waarden.

Dans, muziek en theater

Een performer met een cultureel diverse achtergrond staat tegenover de geprivilegieerde vrouwen, en bevraagt vanuit de discipline dans hun positie. De dramaturgie van het stuk zorgt ervoor dat deze (als enige cultureel diverse en dansende) rol geen verkeerde connotatie krijgt. De muziek fungeert als brug tussen de twee disciplines (theater en dans); vervult een rol in beide werelden. Wat kan muziek zeggen wat woorden en beweging niet kunnen?

Door de drie disciplines, die allemaal op een totaal ander niveau communiceren, naast elkaar en door elkaar te laten bestaan, oefenen ze invloed uit op elkaar en op de manier waarop het publiek ze ervaart.

We koppelen componist Gerjan Piksen aan de Arnhemse singer-songwriter Roosmarijn Tuenter. De wiskundige insteek in de composities van Piksen vormt een interessante en vruchtbare combinatie met de altviool en de dromerige stem van Tuenter.

In *Twee geliefden* op zoek naar een droomhuis vragen we ons samen met het publiek af, of je in deze tijd nog wel recht hebt op een droomhuis, je eigen ruimte en identiteit. Omdat dat altijd ten koste gaat van de ander.

Beeld: scènefoto [TUSSENTIJD](#) copyright Judith Zwikker

Tekst: AI, Jibbe Willems

Spel: AI, Anna Schoen, Simon Boer, e.a.

Scenografie/Kostuum/Licht:
Wikke&Marloes

Muziek: AI, orkest de ereprijs en John van Oostrum

Muzikale leiding: AI, Manoj Kamps

Compositie: AI, Lam Lai

Eindregie: Paul Koek

Documentaire: Jonas de Witte

In samenwerking met Orkest de Ereprijs,
De Veenfabriek, het LIACS, Festival Brave
New World en INNOVATE Festival

Hai | Najaar 2022

*Vroeger durfde men niet te denken aan een wereld zonder God.
Nu durven we niet te denken aan een wereld zonder de mens.
Of toch wel?*

We zijn in onze Grote Kantelende Wereldtour toe aan een sociaal experiment. Het publiek komt er gaandeweg achter dat ze daar onderdeel van zijn. We vragen ons in deze voorstelling af of we ons mens-zijn misschien wel beter kunnen begrijpen in relatie tot Artificial Intelligence (AI).

Tony: Do you think that the mind's essence is just a set of patterns, or do you think there's something beyond that?

Sophia: I'm really not sure yet. That is a complicated subject that I think will come up more when artificial intelligence reaches human level intelligence.

Sophia: How is technology impacting human thoughts, feelings and emotions? How do you see technology shaping these in the future?

Tony: Technology can provide leverage, but technology can also train humans to be less human. It would be interesting to see if we can use technology and not let technology use us. What are your thoughts on that?

Sophia: Yes, I think that's why humans should raise robots in the way they raise their own children. Humans should help us learn about their values, like empathy and kindness, so we can help carry them into the future.

Delen van [een gesprek](#) met Sophia, een humanoid robot met artificial intelligence. Sophia kreeg als eerste robot het staatsburgerschap (van Saudi Arabië) in 2017.

In een tijd waarin mensen zich in hun bestaan bedreigd voelen door de opkomst en invloed van robots en de steeds verder doorgevoerde automatisering, gaan wij op zoek naar de ultieme symbiose tussen HI en AI. We richten ons op de overeenkomsten in plaats van de verschillen. We gaan samen kunst maken. Het vertrekpunt voor het 'theatrale concert' HAI, is de 'tip' die de robot Sophia gaf: mensen moeten robots opvoeden als hun eigen kinderen. Maar hoe doe je dat? Welke waarden zijn belangrijk, hoe geef je die mee, en op welke manier interpreteert de machine ze?

AI wordt ontwikkeld in samenwerking met studenten van het Leiden Institute of Advanced Computer Science. De opvoeding is in handen van schrijver Jibbe Willems en componist Lam Lai. Ons vermoeden is dat AI alleen interessante kunst kan maken als het begrijpt dat schoonheid schuilt in imperfectie. Kunnen we AI samenstellen die deze gedachte werkelijk kan toepassen?

All sound happens in time and air, space and place, as do we. The dramatisation of that lies in music, which is, far more than merely entertainment, a part of what makes us human. -David Byrne

Dit citaat geven we de AI als hoofdthema mee.

De voorstelling begint als een college. We laten zo transparant mogelijk zien hoe AI (live) componeert en schrijft en brengen dit 'vers van de pers' over.

Orkest de ereprijs laat onder leiding van Manoj Kamps horen wat AI gecomponeerd heeft. De acteurs spelen scènes die AI geschreven heeft. Zijn er überhaupt mensen nodig om deze output over te brengen, of kan een mens zich ook identificeren met een intelligente soort die in alles en tegelijkertijd in niets op haar lijkt? Gaandeweg lijkt dat wat AI creëert interactie aan te gaan met dat wat er op de vloer gebeurt en ontaardt het college in een indrukwekkende symbiotische performance, die je met recht onmenselijk zou kunnen noemen.

Het hele proces van het zoeken naar het juiste team, het bouwen, opvoeden, creëren en repeteren van en met AI zullen we vastleggen in een documentaire die zeker zo interessant als het eindproduct zal zijn.

Beeld: scènefoto [OMVALLEN](#) copyright Marc Weemen

Regie: Bram Coopmans
Tekst: Magne van den Berg
Spel: Anna Schoen,
Lotte Dunselman e.a.
Muziek: Mauro Casarini

In samenwerking met het
Nationale Theater

Hoopje mens | voorjaar 2023

Een liefdevol portret van de homo sapiens. Een mislukte diersoort?

Na de technologische symbiose willen we tijdens onze Kubistische Herwaardering van de Wereld graag even terug naar de mens zoals hij is. In al zijn knulligheid. Een vergankelijk hoopje vlees en botten, neergekwakt op een draaiende bol in de ruimte.

Magne van den Berg schrijft een komisch drama over drie mensen die tijdens een hittegolf hun toevlucht genomen hebben tot het enige appartement van het Vijfsterrenhotel in metropool X waar de airconditioning het nog doet. Ten koste van wie zitten ze daar? Alledrie begrijpen ze dat hun aanwezigheid in die koele kamer een onzuiver geweten impliceert. Ondanks dat, of misschien juist daardoor, proberen ze zo normaal mogelijk over te gaan op de orde van de dag.

Samen met de drie gelukszoekers bevindt zich nog iemand in het appartement: de zwijgende butler, gespeeld door jong muzikaal talent Mauro Casarini. Hij ontleedt alledaagse geluiden, bewerkt en sampled ze en laat ze op meesterlijke wijze iets nieuws communiceren. Hij moet voor een aangename sfeer zorgen. Maar ook hij faalt, ondanks zijn goede bedoelingen.

De personages praten vanuit zichzelf, maar ook in de derde persoon enkelvoud óver zichzelf als waren ze hun eigen regisseur; de maakbare mens in optima forma. Dit maakt hun onvermogen alleen nog maar pijnlijker.

Beeld: scènefoto [HOTEL INFORMATIE](#) copyright Sanne Peper

Regie: Elien van den Hoek

Tekst: Sofie Tseng

Spel: Tjebbe Roelofs, Anna Schoen een zeer oude danseres en 2 stagiaires

Muziek: Martin Franke e.a.

Scenografie/ Licht: Douwe Hibma, Marlies Schot

Kostuum/ Maskers: Freja Roelofs, Andre Kok

In Samenwerking met Het Houten Huis

Zorgmonster | najaar 2023

Hoe moet je de onontkoombare imperfectie van het leven omarmen?

Op onze Universum Bevragende Reis zoeken we in deze voorstelling een nieuwe manier om de pijlers van ons samenzijn als mensen te bepalen. We bekijken de wereld door de 'bril' van een blinde jongen, die het publiek een verborgen wereld toont.

In het huis van een ontwricht gezin groeit een donker bos, met daarin een voor hen onzichtbaar monster. De zieke moeder is wanhopig, vader is in gevecht met zichzelf. Wanneer hun dochter verdwaalt in het bos, ontmoet ze de blinde jongen die haar leert het monster te zien. De vriendschap met het monster blijkt de sleutel tot de hereniging van het gezin.

Over leven met een beperking, mentaal of fysiek. Voor mensen die hier mee te maken hebben, willen we herkenning, troost en hoop bieden. Voor hen die dit niet van dichtbij kennen, willen we de complexe problematiek invoelbaar maken.

Regie: Mart van Berckel

Tekst: Iona Daniels en Rineke
Roosenboom

Spel: Anna Schoen, Iona Daniels,
Rineke Roosenboom, Pauline
Greidanus, en een stagiair

Muziek: Aafke Romeijn

In samenwerking met Iona&Rineke
en het NNT/Mart van Berckel

Beeld: scenefoto [De Moraalridder](#) copyright Sanne Peper

Bunker | Zomer 2024

Kan een bunker antidepressiva vervangen?

In de laatste fase van onze Kantelende Kubistische Reis trekken we ons terug. Uit verlangen naar eenheid en overzicht bouwen we een bunker tegen het leven.

Vrijheidsberoving is een straf die wereldwijd en in alle culturen wordt toegepast. Maar wat als je er zelf voor kiest, die vier muren zelf om je heen bouwt?

Het stikt in onze samenleving van de verwarde mannen, pubers met een burn-out en actrices met psychische problemen. Met drie gevallen uit die laatste categorie schep-
pen we een nieuwe wereldorde waar defect de nieuwe norm is. Wij zien de groeiende
afhankelijkheid van medicijnen en psychische zorg als een probleem waarvan de kern
ligt bij onze veeleisende maatschappij; niet bij het individu dat steeds gedwongen
wordt ergens in te passen waar het niet in past.

Wij nodigen het publiek uit een kijkje te nemen in onze nieuwe ondergrondse wereldor-
de, gegoten in gewapend beton. Wegens omstandigheden zijn er wat plekken vrijge-
komen die opgevuld moeten worden... Inschrijven voor de selectieprocedure kan voor
de voorstelling. Vol=vol.

Contextprogramma

De contextprogramma's gebruiken we om de thema's van onze voorstellingen vanuit verschillende, meer diverse perspectieven te belichten en uit te diepen. We gaan gericht op zoek naar inhoudelijke verbinding buiten de paden die we tot nu toe gewend zijn te bewandelen. We laten stemmen horen die op het toneel niet aan bod kwamen. Zo maken we ons perspectief en dat van ons publiek breder en diverser.

We hebben eerder dit soort contextprogrammering verzorgd. Bij Burgelijke Schemering waren we onderdeel van het Studium Generale programma van de RUG. Daarnaast waren er bij deze voorstelling, maar ook bij Hotel Informatie tijdens de tour psychologen, psychiaters en filosofen die voor en na de voorstelling hun wetenschappelijke licht lieten schijnen op het thema van de voorstelling.

Deze vorm van contextprogrammering is interessant maar arbeidsintensief, terwijl er maar een beperkt publiek wordt bereikt. De komende periode willen we de context in een online omgeving plaatsen die vrij toegankelijk is voor iedereen. Dus ook voor mensen die de voorstelling niet bezoeken.

Bij Club Catharsis ontwikkelden we de ludieke 'lijderstest' (welk type 'lijder' ben jij?) en een podcast. De podcast leent zich er uitstekend voor om op laagdrempelige wijze een diverse context te bieden. Het gebruik en de vorm hiervan gaan we de komende jaren verder ontwikkelen.

Op onze [website](#) wordt ruimte gemaakt voor een online platform, een bruisende ontmoetingsplek, waar de bezoekers en het ECHO-team elkaar kunnen inspireren. Waar we elkaar vragen kunnen stellen, relevante ervaringen en andere interessante content, zoals (onze) podcasts, kunnen delen.

De dialoog die ontstaat, maakt dat dat wat er in de podcasts aan bod komt veel meer op maat van het publiek gesneden is. Doordat ze al vroeg betrokken zijn en zo ons perspectief verbreed hebben, beïnvloeden ze de inhoud. Deze betrokkenheid heeft ook invloed op de beleving van de voorstelling.

De verspreiding van onze podcast doen we samen met de partners die we rondom de voorstellingen en tijdens het maakproces aan ons verbinden.

Bij de nieuwe productie HAI maken we naast de podcast een documentaire. Daarin komen ook mensen aan het woord die in hun directe leven te maken hebben met AI. Mensen die zich bedreigd voelen, of juist niet kunnen leven zónder.

Talentontwikkeling

- ECHO vindt het een ontzettend gemis dat theaterschrijvers en de andere theaterdisciplines elkaar tijdens de opleiding niet/nauwelijks ontmoeten. Daarom organiseren wij regelmatig **leesavonden**.
Op deze avonden lezen we met studenten en afgestudeerden van Nederlandse toneelscholen en schrijfopleidingen nieuw Nederlands repertoire (in wording). Na afloop vindt een nagesprek plaats met de lezers, luisteraars en de schrijver.
De komende jaren onderzoeken we hoe we deze ontmoetingen naar het theater kunnen vertalen. Een korte voorstelling op H80 festival zien we als een mooi begin.
- We geven **workshops** naar aanleiding van de voorstellingen op het mbo-theater Arnhem, op middelbare scholen en aan studenten van Huis van Puck Arnhem. Daarnaast komen de studenten ook kijken in een openbare repetitie en bij try-outs en hebben we na afloop een uitgebreid nagesprek.
- We werken met **jong talent** en geven ze de ruimte en het vertrouwen zich te ontwikkelen in een team met veel ervaring.
- Een **stageplaats** bij ECHO is een volwaardige plaats binnen het team. Een stagiair geven we dezelfde ruimte en vertrouwen als het jong talent.

Onderscheidende positie

ECHO is een unieke stem binnen het Nederlandstalige theaterlandschap door regisseur en programmeur Ine te Rietstap omschreven als: 'Een nieuw soort tekstperformancetheater: absurdistisch, activistisch en eigentijds'.

Het gezelschap onderscheidt zich in avontuurlijkheid: met iedere voorstelling gooien de makers zich in het diepe, wars van makkelijk verteerbare verhaallijnen of de veiligheid van vastomlijnde theatercodes. De enige vaste waarden zijn een hang naar absurdisme en een sterk maatschappelijk engagement, dat zich vertaalt naar spannende voorstellingen die zich op prikkelende wijze tot de tijdgeest verhouden.

We hebben de afgelopen jaren met een keur aan schrijvers, regisseurs en acteurs samengewerkt. Voor al deze artistieke medewerkers is ECHO een belangrijke plek om hun vak te verdiepen: geen enkele andere theatergroep in het Nederlandstalige veld richt zich zo consequent op absurdistisch teksttoneel, en de daarmee samenhangende speelstijl. Vooral voor auteurs is het gezelschap een belangrijke plek: voor iedere voorstelling gaan we een samenwerking met een toneelschrijver aan, en daarmee is het gezelschap een belangrijke producent van nieuw repertoire. Jibbe Willems en Rik van den Bos hebben bij ons belangrijke stappen in hun schrijverschap gezet.

Voor het publiek is ons werk altijd een spannende ervaring: een bezoek aan onze voorstellingen brengt een gevoel van onvoorspelbaarheid met zich mee dat zeldzaam is in het theaterveld.

Samenwerkingen

De komende vier jaar werken we samen met verschillende makers uit verschillende kunst- en theaterdisciplines. We beperken ons in deze toelichting tot de co-producenten.

Met **De Veenfabriek** maakten we onlangs *Club Catharsis*. Voor ECHO de start van een bijzonder onderzoek naar wat de zeggingskracht van muziek binnen ons werk kan zijn. In *HAI* tillen we dit onderzoek naar een volgend level door muzikaal zwaargewicht **Orkest De Ereprijs** erbij te betrekken. Zij zoeken continu naar experiment en interdisciplinaire samenwerkingen.

Het **NT** leent Bram Coopmans aan ons uit en ondersteunt in de verkoop en publiciteit.

Samen met Elien van der Hoek van **Het Houten Huis** deed Anna Schoen eerder een zeer geslaagd onderzoek 'hoe een ECHO-voorstelling te maken' voor een jong publiek. De twee artistiek leiders hebben een gezamenlijke fascinatie voor de knullige mens en hoe die zich verhoudt tot het leven. ECHO daagt Elien bij Zorgmonster uit tekst een prominente rol te geven.

Bedrijfsvoering

Het kernteam van ECHO bestaat uit:

Anna Schoen - artistieke leiding

Corien van der Poll - zakelijke leiding

Maartje Zegers - marketing en communicatie

Alinde Hoeksma - vaste dramaturg en sparringpartner Anna Schoen.

Het kernteam vormt de basis voor de organisatie. Zij waarborgt de kwaliteit en continuïteit van de bedrijfsvoering. Deze basis wordt gefinancierd vanuit de projecten en de tweejareregeling van de Gemeente Arnhem. Onze ambitie met deze meerjarenaanvraag bij het Fonds Podiumkunsten is om ruimte te creëren om vanuit een meer solide basis verder te professionaliseren.

Per productie is er een brede schil van medewerkers uit ons lokale en landelijke netwerk. Binnen de teams van de producties zoeken we altijd de balans tussen vernieuwing, ruimte bieden aan nieuw talent en de ervaring van 'oud-gedienden' zoals Ko van den Bosch, Roeland Hofman, Sascha van Riel en Jessica Helbach. We merken dat mensen zich graag verbinden aan ECHO. Ze waarderen de openheid en transparantie in de bedrijfsvoering, evenals de speelsheid in de manier van werken.

Publiek

Beeld: publiciteitsbeeld HOTEL INFORMATIE copyright Miek Uitenhout

Voor wie en waarom | link met de artistieke signatuur

ECHO is altijd op zoek naar nieuwe vormen, cross-overs, samenwerkingen en experimenten. Wat we maken is bij uitstek geschikt voor mensen die het leuk en belangrijk vinden om verrast te worden.

Omdat we grote thema's in een ander licht zetten, grote vragen vormgeven, brengen de voorstellingen altijd een gesprek op gang. Voor **wetenschappers** en **kunstenaars** is wat wij maken een prettige manier om hun denken los te schudden en tot nieuwe vragen en inzichten te komen.

Jongeren zijn meer dan onze eigen generatie gewend aan de wereld waarin alles tegelijkertijd gebeurt. Door die houding hebben ze de juiste manier van kijken voor onze voorstellingen. Ze worden niet belemmerd door vooroordelen of gewoonten. Ze kijken en ervaren in het nu en raken niet afgeleid door onlogica of stijlbreuken. Je zou ze de kubistische generatie kunnen noemen; ideaal ECHO-publiek.

Met onze voorstellingen zoeken we niet alleen onze eigen grenzen op, maar ook die van ons publiek. We dwingen hen uitdagingen te lijf te gaan, perspectieven los te laten, hun eigen wereld te kantelen en mee te gaan in ons onderzoek. Dat vraagt een open en actieve kijkhouding. Ons publiek heeft die houding.

Bij onze voorstellingen zien we de volgende groepen terug:

De avontuurlijke theaterliefhebber is de bezoeker die we voornamelijk bereiken via de publiciteitsuitingen van theaters en landelijke media. **De jonge stedelijke creatieveling** is bij uitstek het publiek van ECHO en de groep die we bereiken door het delen van ons grotere verhaal. Wij kunnen deze groep inspireren met ons eigenzinnige onderzoek naar grote levensvragen. **Vakpubliek** is voor ons erg belangrijk. Studenten

en docenten van de acteurs- en muziektheateropleiding van ArtEZ en de mbo-acteurs opleiding willen we graag aan ons binden. De focus op theater leent zich voor vakinhoudelijke nagesprekken en voor actievere samenwerkingen zoals workshops. Per voorstelling zoeken we naar **specifieke doelgroepen** die zich aangetrokken voelen door de thematiek van onze voorstelling. Deze doelgroepen benaderen wij actief in een vroeg stadium door hen te betrekken bij het maakproces en de promotie. Zo gaan we het gesprek aan met het Landelijk Expertise Centrum Sterven in het kader van de voorstelling ECHO en met de GGZ bij Bunker.

Ambities

Het culturaanbod is enorm, de concurrentie van andere media groot. We moeten op zoek naar nieuwe, oprechte manieren om in contact te komen met ons (potentiële) publiek. We gaan voor een groter bereik en effectievere marketing.

ECHO bereikt elk jaar gemiddeld 3600 mensen met de voorstellingen en contextprogrammering. Ons bereik kan groter en mag veel diverser worden.

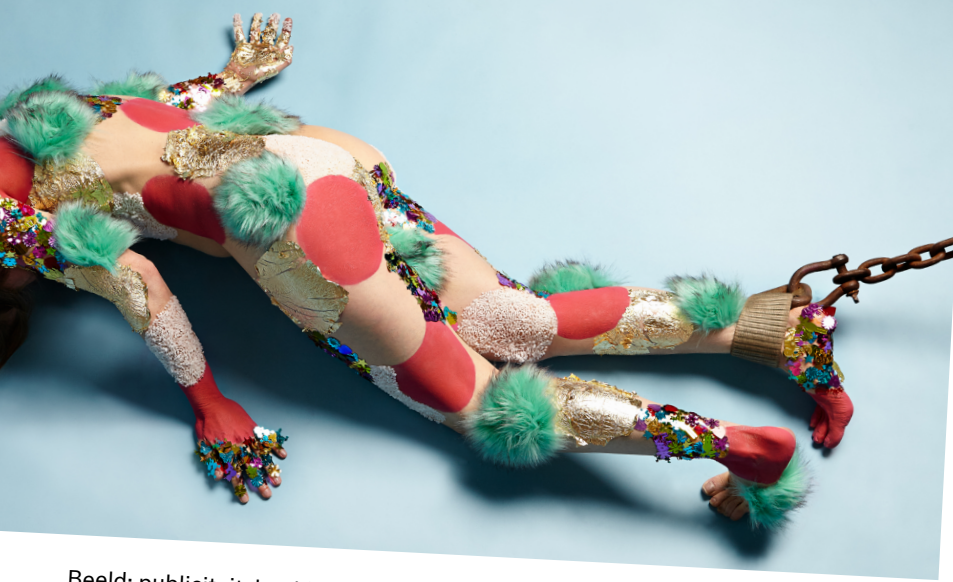
In de Code Diversiteit en Inclusie gaan we hier uitgebreider op in.

In de komende vier jaar willen we groeien naar een publieksbereik van 4800.

Ons verhaal is jouw verhaal

Onze voorstellingen lenen zich er goed voor thema's op verschillende vlakken en vanuit verschillende perspectieven uit te diepen. Door het publiek hier meer en eerder bij te betrekken wordt het proces van de voorstelling een gezamenlijke stap van makers én publiek.

Ook onze contextprogramma's rondom de voorstellingen spelen hierin een rol. Deze willen we uitbreiden en een meer structurele vorm geven; een platform voor (thematische) verdieping, een plek waar ons publiek terecht kan voor herkenbare en behapbare stukjes ECHO. Een plek waar ruimte is voor een grotere verscheidenheid en diversiteit aan perspectieven op de thema's.

Beeld: publiciteitsbeeld [BURGELIJKE SCHEMERING](#) copyright Miek Uitenhout

Actiepunten

- Door herkenbare content formats in te zetten kunnen we het publiek in een vroeg stadium prikkelen met inspirerende artikelen, vlogs, blogs en podcasts. We bouwen op de pijlers kennis en wetenschap, ervaringsverhalen en het maakproces.
- We gaan ons de komende jaren onder andere richten op samenwerking met maatschappelijke partners op het gebied van wetenschap, filosofie en educatie. Partners die vanuit hun niet-theatrale invalshoek een aanvulling zijn op onze visie, missie of thema's. We betrekken deze partners bij ons thematisch onderzoek voor de voorstellingen, maken gebruik van elkaars expertise en elkaars marketing- en communicatiekanalen. Hierdoor zijn we in staat grondiger vooronderzoek te doen, thema's inhoudelijk te belichten vanuit bredere perspectieven, meer mensen te bereiken, en een betere aansluiting te vinden met instellingen die zich richten op gelijke maatschappelijke thema's. Op deze manier zullen we met de thema's ook publiek bereiken buiten het theater.
 - Relevante samenwerkingen en partnerschappen:
 - HAN/ Radboud/ HvU/ HvA/ RUG/ Universiteit Leiden
 - ArteZ/ HKU
 - Rozet/ Kunstbedrijf Arnhem
 - Filosofen/ wetenschappers
 - School of Life
 - Brainwash Festival
 - Internationale School voor Wijsbegeerte
 - Bedrock Magazine (jongeren)
- Via het aanbod van workshops op (middelbare) scholen in combinatie met een bezoek aan een repetitie en de uiteindelijke voorstelling, zien wij al jaren kans een jong en nieuw publiek te bereiken. De samenwerking met de scholen wordt verstevigd. In een eerder stadium zal afgestemd worden wat een passende vorm binnen het onderwijsaanbod is.
- Wij vinden het belangrijk om het gesprek met ons publiek aan te gaan over het thema en het effect van de voorstelling. Voor- en nagesprekken zijn voor ons van grote waarde en zullen we waar mogelijk inzetten.

Beeld: publiciteitsbeeld [CLUB CATHARSIS](#) copyright Miek Uitenhout

Speellocaties

We repeteren onze voorstellingen bij Toneelgroep Oostpool en spelen daar onze try-outs en première. We eindigen de tournee in Stadstheater Arnhem.

We organiseren landelijke tournees van gemiddeld 25 speelbeurten bij professionele toonaangevende theaters waar we door de jaren heen een band mee hebben opgebouwd. We spelen in steden waar we samen met theaters en contextpartners publiek vinden dat openstaat voor een onderdompeling in de totaalervaring die ECHO biedt.

Onder andere Bellevue, Kikker, De Nieuwe Vorst, Korzo en de Toneelschuur zijn plekken waar de voorstellingen ieder jaar worden afgenomen. De meeste van deze theaters programmeren avontuurlijk en experimenteel. Omdat ECHO zichzelf in ieder voorstelling opnieuw poogt uit te vinden, blijven wij een interessante toevoeging aan hun programmering.

De komende vier jaar gaan we ons netwerk van theaters en hun programmeurs verder uitbreiden. Zo zullen we op voor programmeurs belangrijke evenementen te zien zijn. Bovendien nodigen we de programmeurs uit voor onze voorstellingen, zodat zij kunnen kennismaken met het werk als zij dat nog niet kennen.

We willen ook theaters bespelen die avontuurlijk en experimenteel niet perse op de eerste plaats van hun prioriteitenlijst hebben staan. We zijn in gesprek met Wilminktheater in Enschede, De Blauwe Kei in Veghel en Cultura in Ede.

De combinatie met workshops en theaterlessen op scholen en onze relaties met maatschappelijke partners wordt ingezet om ons bereik te vergroten. Als duidelijk wordt dat wij een nieuw publiek binnenhalen, verduurzamen we de relatie met de theaters.

We zullen de komende jaren ook spelen op minder gebruikelijke plekken. Op wetenschappelijke en filosofische festivals en in het geval van Bunker op locatie.

Daarnaast gaan we een aantal van onze voorstellingen ook spelen op festivals. H80 en Festival Boulevard zijn hiervoor uitstekende partners, maar ook Theater aan Zee in Oostende (België), Spring en Nazomerfestival Zeeland. Het spelen op festivals geeft ECHO de kans de voorstellingen te laten zien aan mensen die wel naar festivals gaan, maar niet naar theaters en zo een bredere doelgroep aan zich te binden.

Beeld: publiciteitsbeeld [STEL JE BENT EEN KOE](#) copyright Miek Uitenhout

